

komme dertil — det kunde muligens endog være, at vi maatte vide Ministeriet Tak for, at det havde bragt det dertil; men der foreligger ingen Data, hvorpaa Saadant skulde kunne støttes. Regjeringen kunde muligens have sagt: Ja, Rigsdagens Forhaabninger vilde vi gjerne have opfyldt, men Forholdenes Magt have vi ikke kunnet beseire; men heller ikke dette er Tilfældet. Regjeringen udtaler tværtimod, at den Wei, hvorpaa man i den kongelige Kundgjørelse er slaaet ind, er den Wei, som Regjeringen selv anseer for at være meest stemmende med Rigets Lærv. Det er altsaa saa langt fra, at den bebudede Plan er retfærdiggjort, at der her tværtimod findes, om ellers nogetsteds, en saa stærk Modsatning Sted mellem de Anskuelser, der have gjort sig gjældende igjennem Rigsdagen, og de Udtalelser, som vi have hørt af det høitagne Ministerium.

Vende vi os dernæst til Fremtiden, da forekommer det os klart, at Fuldbyrdeessen af den Plan, der er bebudet i den kongelige Kundgjørelse, maa støde mod mange Vanskeligheder, og være forbunden med store Farer. Planen er kun angiven os med svage Omrids; hvorledes den vil blive i sine nærmere Details, derom have vi ikke den mindste Kundskab. Opgaven maa siges at være meget vanskelig, men jo større Opgaven er, desto større maa Tilliden være til de Mænd, som skulle løse den. Vi vide ikke engang, om Ministeriet selv har gjort sig Næde og Rigtighed for Udførelsen af den Plan, hvortil Grundtrækkene ere komne til os gjennem den kongelige Kundgjørelse. Vi vide selvfølgelig ikke, om det blot er Diebliftets, Dagens Krav, som derved af Ministeriet er fyldestgjort, uden at der er tænkt paa den Dag imorgen. Gjennemførelsen er forbunden med mange Vanskeligheder, Veien til Gjennemførelsen er lang. Efter Grundlovens § 100 kan ingen Forandring ske i Grundloven, medmindre saadanne Forandringer ere vedtagne i tre Rigsdage, først to ordinaire Rigsdage, og dernæst en tredie overordentlig Rigsdag. Hvis vi nu vidste, at nærværende Rigsdag vilde blive udsat, prorogeret, kunde det vel skee, at den endelige Vedtagelse kunde være udført inden dette Aars Udgang, altsaa inden Pro-

vindstalskenderne derover havde afgivet deres Betænkning. Skee dette derimod ikke, skydes Vedtagelsen for Rigsdagens Vedkommende af den paatænkte Forandring ud i en fjern Fremtid, saa vide vi ikke, om ikke muligens det Bortum, som Rigsdagen endelig skal afgive, vil blive afgivet længe efter den Tid, da Provindstalskenderne derover have afgivet deres Betænkning; og hvor stor en Betydning det kan have, enten den danske Rigsdag eller Provindstalskenderne først kommer til at afgive sit endelige Bortum, derom troer jeg ikke, at Nogen kan nære Tvivl. Jeg troer saaledes ikke, at der, enten i den kongelige Kundgjørelse eller i det, som ligger bag efter denne, de Skridt, som Regjeringen siden den Tid har foretaget, eller rettere de Skridt, den ikke har gjort, ligger Noget, hvorpaa der fra Rigsdagens Side kan bygges nogen Tillid til Ministeriet, og det er mig heller ikke bekjendt, at der er noget Andet, som kunde begrunde en saadan Tillid. — Men, hører jeg sige, det kan vel være saa; men det er desuagtet betænkeligt og utilraadeligt for Rigsdagen, at udtale sin Mistillid til Ministeriet. Skulde Rigsdagen da forholde sig taus? Ja, hvis de Forhaabninger, som man udtalte i Slutningen af forrige Aar, vare blevne opfyldte, da kunde man tie. Disse Forhaabninger ere ikke blevne opfyldte, og, hvis det nu stillede sig saaledes, at det for Rigsdagen var gjort klart, at det ikke kunde være Andet, end at disse Forhaabninger maatte skuffes, — nu ja, da maatte man muligens ogsaa tie, da maatte man finde sig i det Uundgaelige. Men, hvis Rigsdagen nu skulde tie, da forekommer det mig, at dette vilde være det Samme som at erklære, at man herefter slet ikke paa nogen Maade vilde søge at indvirke paa Udførelsen af Fædrelandets vigtigste Spørgsmaal, som dog fornemmelig ligger os paa Sinde. Hvis vi altsaa nu skulle tale, hvorledes skulle vi da tale? Jeg er fuldkommen enig i, at det vilde være utilraadeligt, at udtale sig saaledes, som om man vilde protestere imod den Plan, som var bebudet i den kongelige Kundgjørelse. Vi maae forudsætte Muligheden af, at en saadan Plan kan retfærdiggjøres; vi maae forudsætte Muligheden af, at det, der eengang er gjort, ikke kan gjø-